

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1084413	Eeftink, Gerrit jan	Griffie	
ONDERWERP			
Reactie op definitief rapport commissie Robben (Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking)			

PROGRAMMA / FACET-AGENDA

Niet van toepassing

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Op 16 april 2015 heeft uw raad het rapport "Samenwerken doen we zelf" van de commissie Robben ontvangen over de heroriëntatie op de gemeentelijke samenwerking in Twente. In de begeleidende brief werd uitgegaan van besluitvorming over het rapport en de (nog niet beschikbare) gemeenschappelijke regeling door de burgemeesters, colleges en raden voor de zomer van 2015.

Al spoedig daarna bleek besluitvorming voor de zomer niet haalbaar. De besluitvorming is daarom gesplitst in het bepalen van een standpunt over het rapport voor 1 juli en een besluit over de aangepaste regeling uiterlijk 1 november 2015. De standpunten van de gemeenten over het rapport worden betrokken bij het maken van de definitieve tekst van de regeling die vervolgens ter besluitvorming wordt voorgelegd.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Meerdere gemeenten hebben kenbaar gemaakt dat zij voor de zomer een reactie zullen geven.

Met inachtneming van het verloop van de Radenbijeenkomst over het rapport op 28 mei jl. en in afstemming met de griffie hebben wij een (voorlopig) gemeentelijk standpunt geformuleerd in de vorm van een brief. Wij willen deze brief in dit stadium betitelen als het voorlopige standpunt; immers bij de komende meningsvorming en besluitvorming over de GR in het najaar geven wij als gemeente Hengelo, via onder meer een raadsbesluit, ons definitieve oordeel over de vernieuwde samenwerking.

Over dit voorlopige standpunt heeft vooraf consultatie plaatsgevonden met geïnteresseerde raadsleden.

Het college heeft vervolgens op 30 juni bijgevoegde brief aan de raad aangeboden.

Indien uw raad zich ook in deze brief kan vinden, kan deze brief als (voorlopig) Hengelo's standpunt naar de voorzitter van de Regio Twente worden gezonden.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Na debat in de raad te komen tot een gezamenlijke standpuntbepaling (college en raad) over het rapport 'Samenwerken doen we zelf'.

FINANCIËLE ASPECTEN

BIJLAGE(N)
1084413 <i>Brief (Voorlopig) standpunt rapport 'Samenwerken doen we zelf'.</i>

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1084413	Gerrit-Jan Eeftink	Griffie	
ONDERWERP			
Reactie op definitief rapport commissie Robben (Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking)			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGLO BESLUIT:

in te stemmen met de gezamenlijke brief van de raad en het college met het (voorlopig) standpunt rapport 'Samenwerken doen we zelf'.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

DE GEMEENTERAAD VAN HENGLO,

DATUM 1 JULI 2015

De griffier

De voorzitter

Gemeente Hengelo

Aan de voorzitter van Regio Twente
De heer G.J. de Graaf
Postbus 1400
7500 BK Enschede

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
(Voorlopig) standpunt rapport 'Samenwerken doen we zelf'	1083823		\$datumond\$

Geachte heer de Graaf,

U hebt, als procesverantwoordelijke, de gemeenten in Twente gevraagd om nog voor deze zomer te reageren op het rapport "Samenwerken doen we zelf" van de stuurgroep heroriëntatie Twentse gemeentelijke samenwerking (de commissie Robben). De gemeenteraad en het college van Hengelo voldoen met deze gezamenlijke brief graag aan uw verzoek.

Proces

U kunt de reactie in deze brief beschouwen als het voorlopige standpunt van de gemeente Hengelo over het rapport van de commissie Robben. Definitieve standpuntbepaling volgt immers in het najaar, zodra de gewijzigde juridische regeling ter besluitvorming aan de gemeenteraden, colleges en burgemeesters wordt aangeboden. Ten aanzien van die regeling willen wij u de suggestie meegeven om daarin nu slechts te regelen wat strikt juridisch en wettelijk noodzakelijk is. Met andere woorden: probeer niet nu de volledige Twentse samenwerkingsfilosofie en dus het hele rapport Robben in een nieuwe gemeenschappelijke regeling te vatten, maar zie dit vooral als een groei- en ontwikkelproces. Een dergelijk proces biedt tegelijkertijd ruimte voor de dialoog over een nadrukkelijker positie van de gemeenteraden, waartoe in de moties van verschillende gemeenteraden, waaronder de raad van Hengelo, ook is opgeroepen.

De gemeenteraad van Hengelo heeft op 11 februari jl. bij motie uitgesproken dat voor de Regio Twente ook in de toekomst een bestuursmodel met bevoegdheden, verantwoordelijkheden en vertegenwoordigingen vanuit de Twentse gemeenteraden noodzakelijk is om regionale opgaven samen slagvaardig aan te pakken en op te lossen. Dat de kaderstellende en controlerende rollen in een politiek representatieve vertegenwoordiging op regionaal niveau verankerd moeten zijn. En dat in de komende periode met de veertien Twentse raden verkend moet worden op welke niet-wettelijke onderwerpen Twentse samenwerking als meerwaarde wordt gezien.

Dat er verschillen van opvatting zijn binnen de veertien gemeenten over de wenselijkheid van overdracht van raadsbevoegdheden en daaraan gekoppeld een belangrijkere positie van de gemeenteraden hebben wij geproefd op 28 mei jl. bij de Twentse radenbijeenkomst in Hengelo, waar het definitieve advies van de commissie Robben is besproken. In hoeverre het voor Twente en de regionale opgaven in de toekomst nodig en wenselijk is om meer doorzettingskracht te organiseren op bovenlokale schaal is wat Hengelo betreft dan ook onderwerp van dialoog tussen de veertien gemeenten in de komende tijd.

Dit meewegend menen wij dat de gemeentebesturen de nodige tijd moeten nemen om deze discussie zorgvuldig te voeren. Wij zien daarom een groeipad zoals hiervoor genoemd als de meest kansrijke weg. Niet alleen op weg naar consensus tussen de veertien Twentse gemeenten, maar ook naar de samenwerkingsvorm die uiteindelijk de meeste toegevoegde waarde voor Twente als geheel oplevert. Na een jaar (of een ander evaluatietijdpad) kunnen we dan kijken wat we aanvullend of anders in juridische zin willen verankeren.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Algemene inhoudelijke noties

De basisnotie in het rapport om de samenwerking 'terug te brengen' naar de gemeenten onderschrijven wij. Dit is naar onze overtuiging het beste vertrekpunt om, via het groeimodel, te komen tot de vorm die Twente het meest vooruit helpt. Het liefst aan de hand van, en vertrekkend vanuit, inhoudelijke samenwerkingsdossiers. Dialoog tussen en met gemeenteraden en colleges, met de relevante bestaande (intergemeentelijke) samenwerkingsverbanden, maar ook zeker met ondernemers, onderzoeks- en onderwijsinstellingen, én met de provincie Overijssel als partner.

De gemeente Hengelo is voorstander van een dergelijke (continue) verkenning naar de regionale (bovenlokale) problematiek, ambities en kansen, de bijpassende bovenlokale oplossingen en eventueel daarvoor noodzakelijke bovenlokale doorzettingskracht en bijpassende governance. Laten wij daar mee aan de slag gaan. Het rapport van de commissie Robben biedt daarvoor de podia (Twenteraad, portefeuilleberaden, Twentedagen, Twentebedrijf), de instrumenten (bestuursopdrachten, resoluties) en bovenal lijkt "Samenwerken doen we zelf" het draagvlak te creëren om met z'n veertien op pad te gaan.

Aanvullend op deze algemene noties gaan wij hieronder kort in op de drie pijlers van het rapport en de nieuwe samenwerking: de gemeenteraden werken samen in de Twenteraad, samenwerkende portefeuillehouders en de ambtelijke samenwerking in het Twentebedrijf.

Samenwerkende gemeenteraden: Twenteraad

Zoals wij hierboven al stelden, en zoals het ook in een motie van de Hengelose gemeenteraad van 11 februari jl. is verwoord, zien wij meerwaarde in een verkenning door de veertien gemeenteraden (en uiteraard ook colleges) van onderwerpen waarbij Twentse samenwerking, met een bijpassende governance, als meerwaarde wordt gezien. Wat ons betreft past dit in het groeimodel dat wij voor ogen hebben, waarbij de kunst is de balans in de gaten te houden tussen regionale slagvaardigheid en doorzettingsmacht en aan de andere kant de gemeentelijke autonomie.

De Twenteraad zoals die in het rapport Robben wordt beschreven is voor een dergelijke verkenning in onze ogen een geschikt platform. In die zin onderschrijven wij de potentie die het podium Twenteraad kan hebben. Het informeel bijeenkomen van Twentse raadsleden, voor informatie-uitwisseling, netwerken en het voeren van debat is uitermate waardevol voor het Twentse (zelf)vertrouwen. Overigens hebben wij waardering voor de poging om recht te doen aan de geventileerde wens voor een krachtiger rol van de gemeenteraden. Nu het (nog) gaat om collegebevoegdheden is het verstandig volgens het groeimodel te beginnen. De te voeren dialoog kan mogelijk resulteren in consensus over inbrengen raadsbevoegdheden; op dat moment past een zwaardere rol van de raden die ook in juridische zin in de regeling wordt vastgelegd.

Samenwerkende portefeuillehouders

Wij zijn mét de commissie Robben van mening dat het bij de huidige samenwerkingsdossiers door de oogharen heen beschouwd vooral gaat over uitvoeringskwesties en dus over collegebevoegdheden. Dat betekent dat het voor de hand ligt om van de nieuwe regeling Regio Twente een collegeregeling te maken. Daaruit, en uit de notie dat de samenwerking weer echt ván de gemeenten moet worden, vloeit voort dat het verband van samenwerkende vakinhoudelijke portefeuillehouders meer aan de bal komt bij de samenwerking in Twente. Dat betekent een kleinere rol voor het (dagelijks en algemeen) bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Twente zoals die nu vorm krijgt. Wij onderschrijven deze beweging.

In dezelfde lijn ligt de notie dat kaderstelling en verantwoording/controle verlopen via de klassieke lijnen van gemeenteraad, college en portefeuillehouders en vice versa. Wij onderkennen de bijbehorende verantwoordelijkheid van alle partijen, om deze lijnen optimaal te laten functioneren. De formulering van bestuursopdrachten, zoals geopperd in het rapport, kan bijdragen aan het nog daadkrachtiger opereren van de samenwerkende portefeuillehouders enerzijds, en aan het transparanter maken van de kaderstelling en verantwoording anderzijds.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Samenwerkende ambtelijke organisaties: Twentebedrijf

De intentie van de gemeentesecretarissen van de Twentse gemeenten om een neutrale landingsplaats te creëren waar allerlei samenwerkingsinitiatieven een plek kunnen krijgen ondersteunen wij van harte. Het kan gaan om samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering (PIOFACH), maar wat Hengelo betreft ook zeker om uitvoering van beleid. Een dergelijke ambtelijke samenwerking zou de Twentse overheid in onze ogen verder kunnen versterken. Dit vraagt wel om een écht neutrale landingsplaats, onder directe aansturing van de gemeentesecretarissen, zodat de klassieke kaderstelling- en verantwoordingslijn, zoals hierboven beschreven, in stand blijft. De gemeentesecretaris legt voor het functioneren van de ambtelijke organisatie verantwoording af aan zijn/haar eigen college. In dat licht hebben wij twijfels over de inrichting en ophanging zoals die naar voren lijkt te komen in het definitieve rapport en de bijgevoegde eerste concept-regeling. Daarin wordt het Twentebedrijf beschreven als de nieuwe organisatie van de nieuwe Regio Twente, met bijbehorende governance. Wij zijn van mening dat het Twentebedrijf als werkelijk neutrale landingsplaats voor ambtelijke samenwerking het best buiten de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Regio Twente kan worden gehouden. Dat laat onverlet dat ook (delen van) de ambtelijke organisatie van Regio Twente kan worden 'geïncorporeerd' in het Twentebedrijf, als dit door het bestuur van de GR wenselijk wordt geacht. Wij voelen ervoor de (juridische) inrichting en aansturing van het Twentebedrijf over te laten aan de gemeentesecretarissen met een directe verantwoordingslijn naar het gemeentebestuur.

Tot zover onze voorlopige standpuntbepaling ten aanzien van het rapport "Samenwerken doen we zelf" van de commissie Robben. Gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie van Hengelo zijn graag bereid om u, als procesverantwoordelijke, te ondersteunen in het verdere proces tot vernieuwing van de gemeentelijke samenwerking in Twente.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Hengelo,
De griffier,

de voorzitter,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,
\$handtekening\$
\$naam\$

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074